

НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Вплив глобалізації на економічні взаємовідносини проявляється у тому, що, прорив на світові ринки можуть забезпечити не окремі проект чи галузь, а *міжгалузеві комплекси*, основою яких є виробництво промислових товарів з технологічними інноваціями, що застосовуються як безпосередньо в промисловості, так і в сільському господарстві та *замкнута система довготривалих зв'язків* з постачальниками сировини, виробниками, посередниками та споживачами, що одержала назву кластеризації економіки. На сьогодні однією з основних проблем областей є факт значного монотонного зменшення робочих місць на великих і середніх підприємствах та неможливості їх поповнення за рахунок невеличкого збільшення працівників на дрібних підприємствах та у сфері обслуговування. Як наслідок, чисельність зайнятого населення у таких визначальних для України галузях економіки як промисловість та будівництво значно зменшилась протягом останніх років (табл. 1). Найближчим часом зайнятість у цих сферах значним чином не зміниться, оскільки вищі навчальні заклади на сьогодні випускають значно менше спеціалістів технічних спеціальностей (0,09 млн. у 2014 році до 0,23 млн. у 1990 році).

Таблиця 1 – Чисельність зайнятого населення за видами економічної діяльності, млн. чол. [1]

Роки	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2010 до 1990
Всього	20,68	19,89	15,33	20,18	20,68	20,27	1,02
Сільське і лісне господарство	3,17	2,82	1,99	4,33	3,97	3,09	1,10
Промисловість	7,53	7,10	5,04	4,60	4,07	3,46	0,49
Будівництво, транспорт і зв'язок	3,65	3,41	2,24	2,26	2,34	2,33	0,68
Торгівля, діяльність ресторанів і готелів	2,01	2,09	1,50	3,12	4,18	4,83	2,32
Фінансова діяльність та операції з нерухомістю	0,49	0,46	0,53	0,98	1,21	1,49	3,22
Державне управління, освіта, охорона здоров'я	3,31	3,38	3,45	4,19	4,05	4,25	1,26
Інші види економічної діяльності	0,52	0,62	0,57	0,69	0,84	0,81	1,29

На першому етапі необхідне створення проектів, що включають постійне вдосконалення (створення, коректування та ін.) комплексів маркетингу на основі проведення відповідних маркетингових досліджень. Це допоможе по-перше, використати економічні кластери – складні форми коопераційної взаємодії на регіональному рівні [2], які дають можливість створення обґрунтованих стратегій формування відповідних науково-виробничих, науково-сільськогосподарських, оздоровчих та спортивних об'єднань й відповідно до цього подальший розвиток нового типу ринкових стосунків; по-друге, створити реальні, а не ілюзорні регіональні науково-промислові комплекси (технопарки) із залученням ВНЗ та інших наукових і проектних установ області, що, окрім основних функцій, має зменшити відтік молодих фахівців після закінчення навчання за межі регіону; по-третє, застосувати концепцію маркетингу партнерських стосунків – *5-го «Р»* комплексу маркетингу як на рівні районів і міжрайонних об'єднань, що стосується більшості сфер економічної діяльності окремої області, так і суміжних районів кількох областей.

Можна виділити кілька основних напрямів реалізації проектів. У **промисловості** це: 1) створення групи фахівців під технічним керівництвом обласного управління економіки із реальним залученням науковців, бізнесменів та ін. з метою розробки короткострокової (до 2016 р.) та середньострокової (до 2020 р.) *маркетингової програми* сталого розвитку області на наявній ресурсній базі та постійної роботи на перспективу; 2) організація *регіонального науково-промислового комплексу* (технопарку): із профільного управління (відділу) обласної державної адміністрації, установи інфраструктури підтримки (транспортні, побутові, спеціалізовані комунальні утворення) на базі існуючих підприємств за участю вищих навчальних закладів наукових і проектних установ; 3) створення на базі університетів, науково-дослідних інститутів та

інших наукових установ мережі закладів венчурного бізнесу, інжинірингових фірм, що мають довести розробки науковців до придатного для комерційного використання вигляду; 4) всілякий розвиток маркетингу *партнерських стосунків* в системі *постачальник сировини* → *виробник* → *посередник* → *споживач* між підприємствами, фірмами, установами регіону.

В соціальній сфері: 1) створення перспективного плану розвитку інфраструктури населених пунктів на основі проведення *досліджень соціального маркетингу*; 2) розвиток мережі санаторно-курортних послуг із спільним відомчим, бізнесовим та приватним фінансуванням; 3) поєднання розрізнених туристичних маршрутів етнографічного, сільського, зеленого туризму із загальноукраїнськими маршрутами з відвідуванням історичних, культурних та архітектурних пам'яток, з регіональними відділеннями в найбільших містах регіону; 4) оптимальне поєднання масового та дитячого спорту із професійним; максимально ефективного використання спортивних споруд.

В сільському господарстві: 1) кластеризація, де необхідно визначити потенціал створення економічних кластерів у окремих підгалузях АПК, націлених на розвиток замкнутого високотехнологічного агропромислового виробництва та на створення екологічно чистої конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції: а) *зернового* (мукомельні підприємства, спиртові заводи, зернотрейдери), б) *бурякоцукрового* (споживачі продуктів переробки буряку, спиртові заводи, внутрішній та зовнішній ринок цукру), с) *молочного* кластерів (молокопереробні підприємства, виробники сухого молока, спеціалізовані підприємства) та д) кластера *свинарства* (м'ясокомбінати, сільгоспринки в містах обласного підпорядкування) тощо та розробити механізми розвитку та підтримки кластерних структур; 2) впорядкування лісового господарства в напрямку переробки відходів лісового господарства та деревообробних підприємств на екологічно чисті паливні елементи.

Задля підвищення освітнього та наукового рівня: 1) надання освітніх послуг. *Щорічна перепідготовка фахівців* за рахунок коштів обласного бюджету за напрямками: «Маркетинг», «Менеджмент», «Управління інноваційною діяльністю»; 2) оптимальне поєднання профільності навчання та наукового, методичного й матеріально-технічного його рівня: забезпечення якісною підготовки фахівців у закладах, підпорядкованих управлінню освіти, надання першого робочого місця, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.14 № 1556-VII – необхідність введення нового механізму працевлаштування випускників на основі багатосторонніх договорів між професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами, організаціями – замовниками робітничих кадрів та учнями, формування системи своєчасної й достатньої післядипломної освіти, максимально можливе наближення бюджетних наукових тематик, а також тем виконуваних у вищій школі та дисертаційних робіт, до потреб регіону [3].

Таким чином реалізовуватиметься політика держави на підвищення самостійності регіонів у розв'язанні економічних та соціальних завдань, що на сьогодні як ніколи гостро постають перед Україною.

Література:

1. Статистичний щорічник України за 2010 рік.. За ред. Осауленка О.Г. – Київ: Державна служба статистики, 2011. – 560 с.
2. Телетов О.С. Інновації в маркетингу промислових підприємств [монографія] / О.С. Телетов, Н.В. Івашова, Є. І. Нагорний ; за заг. редакцією д-ра екон. наук. проф. О.С. Телетова. – Суми : СумДУ, 2013. – 282 с.
3. Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.14 № 1556-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Телетов О.С., Провозін М.В. Напрямки реалізації проектів стратегічного розвитку регіонів / О.С. Телетов, М.В. Провозін // Тези доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетинг та логістика в системі менеджменту». – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – С. 364-366.